

॥ ૩૦ ॥

શાદુલ.

'સીંચુ' સંત સરોવરે સતત હા ! તેથી અતિ વિસ્તર્યું,
'ખીલ્યું' અંબુજ હૃદય આ અવનવું સૌ ગંધ સ્મિતે ભર્યું;
'ઝીલ્યું' જીવન ઝરણામાં ક્ષણિક હા ! શાંતિ વિષે એ ક્યું,
'લીલાયું' વૃદ્ધ બહાલથી વનજ એ, રળિયાત ! થાવું ખરું.

શ્રી કેશોદ સાધુસેવા સદાવ્રત ફંડનો દિસાખ સં. ૧૯૭૪

શ્રી રામ લણરિ હોર પમી.

લેખક પ્રભુલાલ પ્રીતમલાલ પઢિયાર ચોરવાડ
તથા બહેન માણેક મદનજી કેશોદ.

પ્રકાશક, શ્રી સાધ્વી સત્સંગ મંડળ તરફથી
શ્રીમતિ. ઝવેર બહેન. કરાંચી.

શ્રી કૃષ્ણાષ્ટમી.

શાદુલ.

આત્મા ! આત્મસ્વરૂપમાં સહેજ એ અર્પે કુસુમાંજલી
પ્રેમી પ્રેમપરાર્થમાં પ્રણયથી અર્પેજ પુષ્પાંજલી
હા ! એ અક્ષરરૂપમાં અલખ આ અર્પું નિવાપાંજલી
કે આ પંચમ હોર અર્ધ તનને અર્પેજ પ્રેમાંજલી.

પ્રથમાવૃત્તિ
પ્રત ૧૦૦૦

અમદાવાદ-શાહપુર નવી પોળ
અમૂલ્ય. શ્રીપ્રજાહિતાર્થ મુદ્રાલયમાં પટેલ
સને ૧૯૧૮. ડાહ્યાભાઈ દલપતરામે છાપ્યું.

પ્રેમજી મારો મહાન રાજા, છે ને રહેશે હવે પછી એ
જો કે હજી તો હું તો રહું છું, દુનિયામાં એને દરબારે
ને સુતો છું ઘેરાઈને એની વિશ્વાસુ ચોડીમાં
એના ચોડીદારો જગમાં ઠામે ઠામે ફરતાં ફરતાં.
ધન રાત્રીમાં જગને ચોડીવાળા ચેતાવે છે કે હા !
“ ઠીક બધું છે ” એ શબ્દોને, સૂતાં સૂતાં સાંભળતો હું,
સાંભળવાથી શાંતિ સુખમાં, રાત્રી ઉંઘું ના ચિંતા છે,
રામમણી પ્રેમારપદ સ્વામી, હર ચાકરને શાનો ભાજે.

રાગ એજ.

સત્યાનંદી જાણી શાખા ! યુરો ! સમજી શાંત રહું છું.
જગૃત સ્વપ્નું ઉંઘ અવસ્થામાં દર્શનનો દ્વારો લહું છું
અવલ્ય કરંતા ધીમા ખનિનો, એકતિ એ નાદ શુણ્યોતો
બાંધ લિધાડી જોતાં જતો, રહેનો એ પ્રત્યક્ષ ન થાતો
હા ! હા ! આત્મા ! તારે માટે વિશ્વ બધું જોને પ્રકટાયું
અનિત્યમાંથી સ્વરૂપ તારું, શોધી સહજે શાંત થવાયું
પશ્ચરમાંથી મણિને જાત્યો, જોતાં સ્વરૂપે રામ જણાયો,
સ્વરૂપના સંધાને માણ્યું, જોને જગમાં મંડુ મણાયો.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગજગતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૭૭૫ દર્શક

પુસ્તકનું નામ ૨૪૫૮૨૨ (૨૨-૧૫)

વિષય ૫-૧૪

શ્રી કેશોદ સાધુસેવા સદાવૃત્ત ઇંડનો સંવત ૧૯૭૪ ની સસનો હિસાબ તથા ટુંક વૃત્તાંત.

આધુનિક કાળમાં વિશ્વ માત્રની મહાન વિલક્ષણતા ભરેલી
વ્યવહારિક વૃત્તિમાં જો કે “ સાધુ સેવા ” શબ્દને પ્રવેશ કરવાનો
પણ પૂર્ણ અનવકાશ છે. છતાં પણ મહાન સિદ્ધ પુરુષોના અંતિમ
હિંમતોનું અવલોકન કરતાં સિદ્ધ થાય છેકે-અંતે તો:-

“ તુલસી આ ધુગ આયકે, કર લીજો દો કામ
દેનેકું ટુકડા ભલા, લેનેકું હરિનામ. ”

“ કબીર કહે કમાલકુ, દો ખાતા લીખ લે
કર સાહેબકી બંદગી, ભૂખેકું કચ્કું દે. ”

“ રામમણિ મૂખથી બજ, દે રંકેને ટૂંક
આહે ધરમાં પડી રહે, કે જગ સવળું મૂક. ”

“ સર્વારંભાસ્તંદુલાપસ્થમૂલા. ”

એવાં અનેક વાક્યો સ્વાનુભવી મહદાત્માઓનાં લખ્ય છે.
વ્યવહાર અને પરમાર્થ સર્વ સાધનમાં પ્રથમ ભૂખ્યા નારાયણને
બોજનની ખાસ આવશ્યકતા છે. મહાન હુન્નરોની શાળાઓમાં,
વ્યવહારિક અનુભવના મેદાનમાં કે પારમાર્થિક પ્રગતિના પ્રયાણમાં
જ્યાં જુઓ ત્યાં પણ પેટને ભાડું દેવું એ તો અત્યંત અગત્યની
વાત છે. ભૂખ્યા રામ અનંત રૂપે બટકતા બડબડતા રહે અને
અન્ય વાતોના અપાટા મનસ્વીપણે માસી તે તરફ ખ્યાલ ન દેવો
એવા નિશ્ચયમાંજ અડગ રહેવાય એ ચાલુ જમાનાની અવિહારીજ. રામ,

કાઠિયાવાડમાં સૌરાષ્ટ્રદેશમાં જુનાગઢ સંસ્થાન વિષે કેશોદ જુનાગઢ રેલવેપર એક મહત્વનું સ્ટેશન છે જ્યાં શ્રી માધવરાયજીની યાત્રાર્થે માધવપુર જવા અનેક સાધુસંતો આવે છે અને જાય છે. આગળના વખતમાં આ સ્થળે ત્રણ સદાવ્રતો હતાં પરંતુ કાળની કડલાઈને લીધે ફેટલાંક વર્ષથી નષ્ટપ્રાય થયાં હરિષ્છંડા.

શ્રીરામ કૃપાથી સં. ૧૯૭૩ ના પ્રથમ ભાદ્રપદ અર્થાત પુર-ષોત્તમ માસની શુક્લ પક્ષ ૧૨ ને રોજ જુનાગઢ નિવાસી અલ્લનિષ્ઠ ભક્ત શિરોમણિ મહાત્મા શ્રી મૂળશંકર મયારામે કેશોદ પધારી આ સદાવ્રતની શરૂવાત સ્વહસ્તે કરી સંતસેવાનો પાયો સુદઢ કર્યો છે. માત્ર ત્રણ ઇચ્છા પર આધાર ધરી કાર્યની શરૂઆત કરતાં આ ફંડમાં નીચે મુજબ નાણાંની રકમ ભરાયેલ છે. જેમાંથી અર્થ આદ જતાં આ સાલઆખર રૂ. ૧૪૪૩-૧૨-૦ બાકી રહે છે.

ભવિષ્યમાં આ સંસ્થા સદાને માટે ટકી રહી સંત અને અનાથોની સેવા કર્યા કરે એ ઉદ્દેશથી સર્વ સજ્જનોને આ ફંડમાં મદદ કરવા સરિનય પ્રાર્થના.

શ્રી કલકત્તા નિવાસી શેઠ જગમોહનદાસ રણછોડદાસના તેમજ શેઠ હમીય હીરજીના પવિત્ર પ્રેમ ભરેલા પ્રયાસ વડે સારી રકમની મદદ શ્રી કલકત્તાથી મળી છે. તેમ આફ્રિકા—કંમ્પાલામાં વસતાં ભારતમન્ધુઓએ પણ વિપ્ર હરજીવન કાળીદાસ, ઠા. દેવકરણ હરજી તથા ઠા. ગોકુળદાસ લાધા વિ. ની પ્રેરણાથી સારી સહાય આપેલ છે જે ખાતે ઉપકાર પ્રદર્શિત કરતાં કૃપાળુ પ્રણુ હજી પણ વધુ પરોપકાર બુદ્ધિ તે ધર્મ ધર્મજી બન્ધુઓમાં તેમજ સર્વ સ્વધર્મનિષ્ઠ સજ્જનોના હૃદયમાં પ્રેરે એવી અંતિમ પ્રાર્થના. રામ.

વિ. પુરુષોત્તમ નાનજી,

વ્યવસ્થાપક સાધુસેવા સદાવ્રત ફંડ—કેશોદ.

શ્રી ચાલુ ફંદો હિસાબ.

જ

ઉ

૧૧૭૧૧૧

- ૧) શેઠ પુરષોત્તમ નાનજી કેશોદ
 ૨૫) પ્રજુલાલ પ્રીતમલાલ કેશોદ
 ૫) એક પરોપકારી બેન પોરબંદર
 ૨૫) એક પરોપકારી મહસ્થ કેશોદ
 ૨૫) મી. ધરમશી લીલાધર કલકત્તા
 ૨૫) મી. હામોદર મોતીચંદ કલકત્તા
 ૨૫) પટેલ કાના પરબત કેશોદ
 ૨૫) ઠા. ગોવર્ધન આણંદજી કણેરી
 ૨૫) સોની પોપટ જીવન કંપાલા
 ૨૫) ઠા. સુંદરજી નારણ સરદારગઢ
 ૨૫) ત્રિપ્ર નાથાલાલ સુંદરજી ચોરવાડ
 ૨૫) શા. વેણીદાસ નેમચંદનાં મા.
 તુશ્રી માનકુંવરબાઈના પૂન્યા-
 ચે. વેરાવળ.

૧૨૧ ઠા. જોરાજી ગોવર્ધન. ઇસરા

બાજરી મણુ ૫૧૧૩૧

૩૭૧૧૧ અડદ મણુ ૧૩,૮

૧૫૧૧૦

બાજરાનો લોટ મણુ ૪૧

૧૬૧૧૦૧ દળામણુ તથા દાળ

કરાવવાની મણુરી

૯ મરચાં તથા રામરસ

૫ હિસાબ બહાર પાડવા

છપામણી ખર્ચના

૬૧)૦૧ સાલ આખરે વધારો
 રહેતાં શ્રી સ્થ યીફંડ
 માં જમા લીધા.

૩૧૨૧

૩૧૨૧

શ્રી સ્થાયી ફંડનો હિસાબ.

- ૫૧) શેઠ રણછોડદાસ મનોરદાસ ૪૯૬ શા. જગમોહનદાસની કં-
કલકતા. પની તથા શેઠ હમીય હીરજી
૨૫) શેઠ રણછોડદાસ ઝીણાભાઈ મારફત કલકતામાં થયેલ
મુ'બઈ ફાળાના.
- ૨૫) ઠા. રણછોડદાસ મનજી મુ'બઈ ૫૦) શા. જગમોહનદાસની
૨૫) ઠા. હરિદાસ જીવાભાઈ મુ'બઈ કંપની
૨૫) બેન કુર્કા નેમચંદ વેરાવળ ૨૫) શા. જીવજીલાલની કુા.
૨૫) એક પરોપકારી બેન પોરબંદર ૨૫) શા. વલ્લભદાસ કલ્યા-
૨૫) બેશી ધરમશી ધેલા „ જીજી.
૫) બેન પાનકુંવર કલ્યાણજી ૨૫) શા. પ્રાગદાસ દમાણી
વેરાવળ ૨૫) શા. ગુલાબચંદ આ-
જીજી.
- ૫ બેશં દેવકરસન મદનજી પોરબંદર ૨૫) શા. ત્રીભોવન હીરાચંદ
૧૦) સોની આધવજી કાનજી કેશોદ ૨૫) શા. કેશવજીની કુા.
૧૨) ઠા. પીતામ્બર ગોવા મેસવાણી ૨૫) શા. રામચંદ જોઠાભાઈ
૫) ઠા. ગોકુલદાસ ટીડા ભાવનગર ૨૫) શા. ગોકુલદાસ હંસરાજ
૨૫) ઠા. ભગવાનદાસ માવજી ૨૫) શેઠ અલીભાઈ મહંમદ
કુકસવાડા. હાલ મુ'બઈ. ૨૫) શેઠ લલાભાઈ મહંમદ
૭૭૨૧. ઠા. પુરૂષોત્તમ નાનજી તથા ૨૫) શેઠ અબ્દુલ કરીમ
ભાખીદારોના મજમુ વેપા- દા. અબ્દુલ સકુર
રમાંથી નફાના ટકા ૫ ૨૫) એક પરોપકારી અદસ્થ
મુજબ. ૨૧) એક પરોપકારી અદસ્થ
૨૦) ઠા. મનજી મેલજી મજમુ વેપારના ૧૫) શા. વજદાસ મયુરદાસ
૧૧૪) ઠા. રામજી ના- ૧૫) શા. હમીયદાસ
નજી મજમુ વેપારના ૧૫) ઠા. ખીમજી હંસરાજ
રાજા ઠા. ડોસા માધ- ૧૧) શા. વનેચંદ ધેલાભાઈ
વજી મજમુ વેપારના ૧૧) શા. ખટાઉ મકનજી

૩૯) ના ઠા. ગોવર્ધન જોઠા
મજમુ વેપારના
૩૧) ઠા. જોરાજી ગોવ-
ર્ધન મજમુ વેપારના
૭૫) ઠા. પુરુષોત્તમ નાનજી
ની દુકાનના
૧૧૩) ઠા. ઓધવજી ગો
વિંદજી મજમુ વેપારના

૩૩૨૦૧

૧૧) શેઠ કાળોદાસ મેધજી
૧૨) મહતલાલ ગગલભાઈ
૧૧) શેઠ વસનજી ટોપજી
૧૧) એક પગેપકારી અહરથ
૫) શા. પરમાણુદાસીમચંદ
૫) શા. નાગરદાસ હરિદાસ
૪) શા. પ્રાણજીવનદાસની
૪૧) ————— ઠા.

૪૯૬

૪૩) ના પેટીની ઉપજના.

૧૧) ના શ્રી ચાલુકીંડમાંથી સાલ
આખર વધારાના જમે
૩૧) સોના શામજી મોરારજી
મારફત ગોંડળથી આવ્યા તે

૩૫) ના

વ્યાજ સર રૂ. ૭૧૬૩
શત એકે ટકા ના લેખે
સંવત ૧૯૭૪ના શ્રાવણ
સુદી ૧૨ સુધી.

૧૨૩૫) -

શ્રી આફ્રિકામાં-કમ્પાલા ખાતે વસતા સ્વધર્મનિષ્ઠ
ભારતીય બંધુઓ તરફથી મળેલી મદદ.

૬૧ વિમ્મ હરજીવન કાળોદાસ
૬૧ ઠા. ગોકળદાસ લાધા
૬૧ ઠા. દેવકરજી હરજી
૫૧ ઠા. ગોકલદાસ અવેરચંદ

૫ મહારાજ મયારામ રણજોડ
૫ મહારાજ ગોવરવન ખુશાભ
૨૧ ઠા. દામજી કચરા
૨૧ ઠા. ધેના રામજી

૫ ઠા. હીરજી ગોવરધન
 ૫ શા. હરિચંદ અમ્યાવી
 ૫ ઠા. ગુંશાલાલ રવજી
 ૫ ઠા. હમનલાલ નાનજી
 ૫ ઠા. અમરશીખેર
 ૩ ઠા. જીવરાજ કાલીદાસ
 ૩ ઠા. પરમાણુદ શામજી
 ૩ ઠા. વિઠ્ઠલદાસ ગોવરધન
 ૨ ઠા. ભગવાનજી પ્રેમજી
 ૨ કુંભાર આંખા જેઠા
 ૨ ઠા. ભગવાનજી આણુદજી
 ૨ ઠા. શામજી હમન
 ૨ ઠા. વિઠ્ઠલદાસ જાદવજી
 ૨ ઠા. દેવચંદ પુરૂષોત્તમ
 ૨ ઠા. પ્રેમજી મમુલાખ

૨૧૧ ઠા. પોપટ કાલીદાસ
 ૨૧૧ ઠા. રામજી હંસરાજ
 ૨૧ ઠા. વલ્લભદાસ રામજી
 ૨૧ ઠા. ગંગારામ માધવજી
 ૨૧ ઠા. ગોકુળદાસ પુરૂષોત્તમ
 ૨૧ સોની પોપટ જીવન
 ૨ ઠા. ત્રીભોવનદાસ
 ૨ શા. નાગરદાસ
 ૧૧૧ ઠા. લખમીદાસ મુળજી
 ૧૧ ઠા. હરગોવિંદ ધનજી
 ૧૧ શા. અમુલખ ડાહ્યાભાખ
 ૧૧ પટેલ જીવરાજ લીમ્યા
 ૧ ઠા. ગીરધર નાગજી
 ૧ કુંભાર કરસન વાલજી

કુલ રૂ. ૧૧૨૧

૨૧ મનીઓર્ડર કમીશન તથા
 ૧૧ નોટના વટાવનો બાદ જતાં

આકી રૂ. ૧૦૮૧૧

કુલ રૂ. ૧૩૪૩૧૧

ઉપર મુજબ રૂ. ૧૩૪૩૧૧ તેરસો પોણાસુમાલીશ એક આનો
 માસ એકે શત એકે ટકા અરધા મુજબ ઠા. પુરૂષોત્તમ નાનજીની
 દુકાને શ્રી કેશોદર્મા બ્યાણુ છે.

સંવત ૧૯૭૪

આવણુ શુક્લ ૧૨.

ઠા. પુરૂષોત્તમ નાનજી.

વ્યવસ્થાપક.

ઉપર મુજબ હિસાબ તપાસતાં બરાબર છે.

પ્રમુલાલ પ્રીતમલાલ પઢીયાર. વ્યાસ મૂળશંકર મથારામ.
 હિસાબ તપાસનાર. પ્રમૂખ.

રાગ ધન્યામ્બી.

મનન નમન નમસ્કાર પ્રભુજી. મનન૦ ટેક.

અતિ આભારો તારા ધ્યારા, શું માનું ઉપકાર. પ્ર.

મન સહલાણી પાછી વળેશું, શકે ગણી ગણકાર. પ્ર.

સાચવ સ્નેહે સખંધ સાચો, સાચા શ્રી સરકાર. પ્ર.

રામમણિ પદ પંકજ ચુખી નામ કરું લલકાર. પ્ર.

રાગ-રઘુપતિ રામ હૃદયમાં રહેજોરે.

જીવા ! ઝટ જાગ આ લાગીરે, વિશ્વમાં નથી કોઈ સુભાગી, જીવા. ટેક.

અહા રાત દીને ઘડે ઘાટોરે, મહુરીમાં વળી ગયા પાટોરે,

સો વર્ષે પડે કાળ સપાટો, જીવા.

શીવ કુંગરામાં વસે વાસોરે, બીખ માગી ખાવું ધંધો ખાસોરે,

પીવું ઝેર પડ્યું જે તમાસો, જીવા.

વિષ્ણુને ચિંતા દાસ ન દુવુંરે, પાણીમાં સાપ ઉપર સુવુંરે,

ભક્ત આંસુ ડિતાવળે દહુંવું, જીવા.

સૂર્ય દેરા મારે દીનરાતેરે, સૂખે ખેસે છે ક્યાં જોને જાતેરે,

આથમી ઉગવાનું પ્રભાતે, જીવા.

મોટા દેવોને મોટી અશાંતિરે, આપદામાં મરે છે વેદાંતિરે,

તોય ભાંગી શકે નહિ બ્રાંતિ, જીવા.

મણિરામ ભજે શાંતિ થાયેરે, દૈયા પીટમાં નહિં હડકાયે,

આગ ઉઠી આકરદી આલાયે, જીવા.

રાગ એજ.

પિછાણી લે પ્રાણુ આત્મ વિદ્યાસીરે,

ખરી ખુખી ગણું ત્યારે ખાસી, પીછાણી. ટેક.

અવિકારી અવાસે વસે છેરે, તેના તેજથી વિશ્વ વસેછેરે,

છેટો લેશ ન નાથ ખસે છે, પીછાણી.

ખુલ્લી આંખે દેખે તેલ પાપીરે, પણ તેલ રથું તેમાં વ્યાપીરે,
 કાઢે તો દે અંધારાને કાપી, પીછાણી.
 ગાય અંગમાં દુધ ધરેછે રે, પણ આંચળદ્વારા ઝરેછે રે,
 દોહી પીનાર પેટે ઠરે છે, પીછાણી.
 પૃથ્વીમાંહી બરેલું છે પાણીરે, માથું દૂટી મરે પહાણે પ્રાણીરે,
 ખોદી પીતાં તૃષા તો ઓલાણી, પીછાણી.
 સર્વ લાકડામાં આગ સાચીરે, પણ પ્રકટયા વિનાની કાચીરે,
 પ્રકટાવે રહે તેજ રાચી, પીછાણી.
 જગનાથ જામ્યો જગમાંહીરે, પ્રકટારી પકડ ઝટ આંહીરે,
 વ્યાપેલો કામ ન આવે ક્યાંહી, પીછાણી.
 મૂલ્ય રત્નમાંથી નિપજવેરે, તેનું અન્ન ખાવા કામ આવેરે,
 હીરાને શું બેઠે બેઠે ચાવે, પીછાણી.
 જ્યાં ભક્તિ ધસારા લાગેરે, દિલ ભભુકી રહે અનુરાગેરે,
 મણિ રામ જ્યોતિ ત્યારે જાગે, પીછાણી.

રાગ એજ.

પડવે પ્રેમતણી પતિ પ્યાસીરે, રણુવગડે રટે સીતા દાસીરે,
 મારે માથે પડયો દુઃખરાશી, રણુકુળ બાણ પ્રાણ છે પ્યારારે,
 બીજે બળતી મહા દુઃખ જવાળારે, રામનામતી જપતી માળારે,
 ઝાળ શાંત કરેા નંદિયાળા, રણુ.
 ત્રીજે ત્રેવડ તુટી મારીરે, દૈત્ય દમન કરે મન ભારીરે,
 એક આશ રહું ઉર ધારી, રણુ.
 ચોથે ચિંતા ધણી મન યાચેરે, દુષ્ટ સંગમાં કેમ રહેવાયરે,
 એક પલક સો જુગની જાયે, રણુ.

પાંચે પ્રાણ છુડું છુડું થાતારે, દેહ ત્યાગીને દૂર ન જાતારે,
 વહારે વહાલા વહેલા નથી ધાતા, રધુ.
 છડે છેહ ન દેશે સ્વામીરે, હુંતો આપતી હું અનુગ્રામીરે,
 અંતર જાણોછો અંતરજામી, રધુ.
 સાતમે સળગી રલી સંતાપેરે, મન વ્યાકુલ થાય વિલાપેરે,
 નામ લેતી હું લાગે આલાપે, રધુ.
 આઠમે અષ્ટ સિદ્ધિ નહિ યાચુંરે, સ્વામી રામ તારે રંગરાચુંરે,
 તારા નામ વિના સૌ કાચું, રધુ.
 નવમે નવિન દુઃખોના ભારારે, પેલેપાર પડી નિધિ ખારારે,
 દુઃખી દીન બની તારી દારા, રધુ.
 દશમે દોષ ધણા પ્રભુ કાધારે, તોપણ ધુટકા તમે હરિ પીધારે,
 આજે દોષ શું મનમાં લીધા, રધુ.
 એકાદશ ઢિપવાસ થયાછેરે, મારા રામ રમીજ ગયાછેરે,
 કશ્ચાણુ કાં મેલી મયા છે, રધુ.
 ખારશ પારણાં લોકો કરતારે, મારું પારણું રામસમરતારે,
 સ્વામી તારે શરણુ સ્થિર ઠરતાં, રધુ.
 તેરશ તલપેછે મન અતિ મારુંરે, અહીં વસવું બન્યુંછે અકારુંરે,
 મન દરશન ચાહે તમારું, રધુ.
 ચૌદશ ચૌદશ વાટડી જોતીરે, દૈયાકાટ ખ્યારા પતિ રોતીરે,
 તોતા વિણુ તલખે જેમ તોતી, રધુ.
 પુનેમ પુણ્ય થયો દુઃખ ખ્યાલોરે, મને આવે ખોટા ખોટા ખ્યાલોરે,
 હરિ હેતે હવે હાથ ઝાલો, રધુ.
 અમાસે છે અજ્ઞાન અંધારુંરે, ધીરજ દાસીને કાઠ ન દેનારુંરે,
 અણિરામ કરો ભાગે સારું, રધુ.

રાગ એજ.

સંતોનીજ અબળ કૃતિ હા ! આવીરે, અઘડ હોય તેને દે નમાવીરે
 પોતાનો કરે તાવી તાવી શરણુ શુભ સંતનું ઝટ લેવુરે,
 કીડી હાથીનેજ બુકાવેરે, અળ સિંહનું માન મુકાવેરે,
 શઠની શઠતાજ ચુકાવે, શરણુ.
 મરવે તેતર પાસે બાજરે, હણાવે સાપથી ખગરાજરે,
 કરે સાધુ તણા શીરતાજ, શરણુ.
 ખેહેરો સાંભળે, આધજો દેખેરે, મુંગો બોલતા શીખે અલેખેરે,
 મેખ મારે કરમની રખે, શરણુ.
 પંગુ ચાલે ઠુઠો કામ કરશેરે, જીભવિના સ્વાદે પેટ ભરશેરે,
 જન્મ લીધાનું કારજ સરશે, શરણુ.
 ખર રાખે તેનું ધર જાયેરે, ધર બાળે તેનું ધર થાયેરે,
 મણિરામ રંગેજ રંગાયે. શરણુ.

રાગ વધામણીનો.

શામળા જીઓછો શીઠ વાટડી બચાવજો
 દશરથ નંદન દેવરે શ્રીરામ નિજ દાસને બચાવજો
 ખાટી ધેરાણી મોહ રાતડી બ. ખીક મરંછું જીલું સેવરે. શ્રી.
 ભયમાં ધ્રુણું હું હાય ! એકલો, બ. અંતે શી વલે મારી થાયરે. શ્રી.
 ભેળા રહીને કરો એકલો, બ. કાળનો કરાળ ભય જાયરે. શ્રી.
 કીધાં પાખંડ પુરા હાથથી, બ. ધર્મે કર્મે ધણોછું હીજુરે. શ્રી.
 છોડી નવ દેજો હરિસાથથી, બ. દરિયો ધરેછે શીર શીજુરે. શ્રી.
 રાંકતણા વાંક નહી દેખજો, બ. સેવાની રાખજો ન ગર્જરે. શ્રી.
 કાટી અપરાધ નહી લેખજો, બ. ટાળી દેજોજી કુડાં કર્જરે. શ્રી.
 દીનના દયાળ દીન દાસને, બ. પીન કરોને વધારી પ્યારરે. શ્રી.
 સ્વામી મણિરામ હરો ત્રાસને, બ. ચડજો બહારે ન કરો વારરે. શ્રી.

રાગ હયાળુદેવા દાસપરે દયા લાવો.

કૃપાળુ કાના કાશ કરે કેમ ઝાઝી. ટેક.
 ઝટપટ ગજ પાસે પુગ્યો કંસની કદે હિગ્યો
 હમણાં રાધા રહી બાઝી બાઝીરે કૃપાળુ.
 માખણ ચોર્યામાં શુરો રાસે રમવામાં પુરો,
 કામા લેછ મરીયે દાઝી દાઝીરે. કૃપાળુ.
 મણિરામ કૃષ્ણ બહુ લા ધરી કાન કાલાવાલા
 વેગે કર બહાર માઝી માઝીરે. કૃપાળુ.

રાગ એજ.

વસીલા બહાલા, વરસી દે થઇ રાજ રાજ. વસીલા. ટેક.
 વરસ્યાની રીત તારે કરગરવું શાને મારે.
 કરી દે વનરાઇ તાજ તાજરે. વસીલા.
 વરસવું ધોળે દલાડે, શાને તું રાત પાડે
 દાઝી છે મરતા પાજ પાજરે. વસીલા.
 સ્નેહ વિના તું ઠેલે, પ્રેમમાં પ્હોચે પહેલે
 બાધી વિદુરની બાજ બાજરે. વસીલા.
 મણિરામ વાર લાગે, બાતું તો બળાયું ભાંગે
 દોડી સુધાર બાજ બાજરે. વસીલા.

રાગ એજ.

રસીલા રામા, કરણાળુ થાતું થાતું થાતું. રસીલા.
 સર્ગા સહુ જગનાં મીઠાં, દગાબીજ એમાં દીઠાં.
 કેશવ કર હેતે સહાતું સહાતુંરે. રસીલા.
 સ્નેહમાં સ્વાર્થ બાળ્યો, બહેમમાં પ્રેમ બાળ્યો.

સંપે જંપે ના જોયો, કંપ મનનો ના જોયો
અંકે લે સાચી માતું માતુંરે. રસીલા.

મણિરામ જગથી હારી પડીયો દારે પુકારી
જારે જહાલીડા ધા તું ધાતુંરે. રસીલા.

રાગ એજ.

ન થાય તારી માઠી ગતિ કોઈ કાળે. ટેક.

સહજે સુખરાશી આત્મા, અંતિમ તુજપદ પરમાત્મા

ફાકટ દિલ શાને બાળે બાળેરે, ન૦

ચૈતન્ય સ્વરૂપ તારું, બૂલી જડ થા શા સારું

ધુંચ્યા કાં જડતા જાળે જાળેરે. ન૦

નિર્મળતા રૂપ વસ્તુ, માને કાં ગંદું સસ્તું.

હસ્તું મન રાખ થાળે થાળેરે. ન૦

સચ્ચિદાનંદ કંદે પ્રીતી ધર પડમાં ફંદે

પ્રીતે મણિરામ પાળે પાળેરે, ન૦

રાગ એધવળ સંદેશો.

અવસર આવે અવધ વિહારી આવશે,

જારે ધાશે કરણાકર કીરતાર જે,

શરણાગત પાળક સાધન સહુ લાવશે

કરશે કેશવ મૂજ સફળ અવતાર જે. અવસર૦

ટાણું આવે પાછો પગ દેશે નહિં,

ભરસો બારે મારે મન દહ એક જે

અવગુણ એકે એ ટાણે લેશે નહિ

અધમ ઉધારણુ સાચવશે નિજ ટેક જે. અવસર૦

કર્મોની જાળો જાડી તે કાપશે,

કહ્યો મારાં કરશે કોડે દૂર જો,
નિજ બાનાની છાપ પ્રતાપી છાપશે
કાળ વ્યાસને હોડાવશે ધરી શૂર જો. અવસર૦

જમડા સાથે ઝાઝો જંગ જમાવશે,
મારી તમાચો નિકાલશે હૃદયાર જો,
જમદુતોને નિજ જોરે જ નમાવશે,
બચાવશે કરશે મુજને બવ પારજો. અવસર૦

મજકાજે દોડયા તેમ સ્વામી દોડશે,
અકરમ મારાં નહો લેખવશે નાથ જો,
જન્મ મરણનાં બંધન જીવન છોડશે,
હેતે હરિવર ધરશે માથે હાથ જો. અવસર૦

માતપિતા આધારે બાળક બહુ રમે,
તેમ જગમાતપિતા વિશ્વાસે હુંજ જો
એની એથે વસતાં કાળ નહિં દહે,
મણિ પતિરામ સમજનારો છે ગુંજજો. અવસર૦

રાગ-એજ.

આ રીતે અવતાર વિતાડે આળસુ,
મેંધુ માનવ તન તે મફતે ખોય જો
ધોળે દિવસે ઉઘે રમે દૂર કાળશું,
આંખ ઉઘાડી અઘાની નહિ જોયજો. આ૦

બળ થોડું ને ક્રોધ ઘણો રાખે દિલે,
ગડદા ખાવાની નિશાની ખાસ જો
સદા સોગીયા થઈ ફરે મૂખે વિલે
ન લાગવા દે સતસંગતનો પાસ જો. આ૦

ખામ ખગાસા રાડો પાડીને મૂખે,
 હિતકારક ઉપદેશ ધરે નહીં ધ્યાન જો,
 રાજ રીખાતાં રખડે બેસે ના સૂખે,
 દીલ ડહાપણુનું ખુલવા દે નહીં મ્યાનજો. આ.

ક્રાંતિમાં ભરમાય ન બ્રમણા તૂટતી
 કમજોરી પણ ગુસ્સો ખોત જણાય જો,
 કામ ન કરવું તોય ન આશા છૂટતી
 તન મન મેલું મલીનપણે વખણાયજો. આ.

વિદ્યાની વાતો નહિ લેશે ફાવતો,
 વાત તડાકા દેતા વખત વિતાય જો
 સારી શીખ ન એકે અંતર આવતી
 આગસ રાજ થકી અંધા છતાય જો. આ.

પાનપટ્ટી ચાવી જરદો ઝાઝો છુકે,
 સવાશેર સુંઘણી નાકે સુંઘાયજો,
 ખીડી હોકો કે ચલમે ગાંજો પુકે,
 અથવા અદિણ ગળતાં ઝોલાં ખાયજો. આ.

દારૂ પીને ડોલે ફો તો ડાકણા,
 વહાના ડખ્ખા દીંચે નિય ગમાર જો;
 વ્યસની વ્યસનીનાં ભાંગે છે ખારણાં,
 લાજ વિનાના લાજે નહિ ચમાર જો. આ.

ભૂત સમોવડ ભુંડા ભટકે ભૂતજો,
 બહેમ વાતમાં આયુષ ઘટતી જાય જો;
 રામમણિ જન ખચાવજો ખા'નાં ખજો,
 એવા જનથી આધેર જવસાય જો. આ.

રાગ એજ.

શું ભગવાન મળે ભવમાં એ રીતથી,
 મન માળામાં લેશ નહીં જ રખાય જો;
 પરાપકારે પૂન્ય ન થાયે પ્રીતથી,
 વિષય ભોગમાં જીવ ધણો હડકાય જો.   શું૦
 પડે પાથરી ખાટ ઉંધે નહિં આપદા,
 સોનેરી નળિયાં થાતાં ન જગાય જો;
 જોધરડા ધરડે ભૂલી જમ વાયદા,
 નિદ્રા પાસ વિષે પ્રીતે બંધાય જો.   શું૦
 ખરે બપોરે જાગી ખાવા દોડતા,
 દાતણુ ભૂલે ન્હાવાની શી વાત જો;
 સંખ્યા પૂજા સેવા સાચી છોડતા,
 બહાલી થાતી પરનિદા પંચાત જો.   શું૦
 નિત્ય નિયમમાં હોડો રાખે હાથમાં,
 હૈયેથી હેઠો ઉતરે ન જરાય જો;
 સ્નેહ ધણો ભુંડા બંગેરી સાથમાં,
 નારાયણનું નામ ખરું વિસરાય જો.   શું૦
 ચલમ ગોતવા ચૌટે ચૌટે આથડે,
 સંત શોધવા ઉંખર નહીં ઉતરાય જો;
 ગંદી ગડાકુ માટ ભલે બીખવું પડે,
 શ્રીવર નામે સ્નેહ નહીં ઉભરાય જો.   શું૦
 આખો દીન ધસાય ચલમની કાંકરી,
 દીલ ધસવાને પક્ષ પણુ નહીં નવરાશ જો;
 નાળ ધડાવા કપ્પુલ કરે પર ચાકરી,
 હરિવર વરવાની કરવી નહીં કાશ જો.   શું૦

હોકામાં દેવતા મુકવા કોડે ધણું,
 હરિકથામાં લેશ મળે નહીં હેતળે;
 પખાળવા કુંધો નહીં આળસ છે અણું,
 પ્રમાદ રાખે હરિ પૂજનમાં પ્રેત જો. શું
 હોકલીયે લદ વાળીને ભુંડું કયું,
 સ્વપ્નામાં પણ હોકા આવે રોજ જો;
 તન તો નહીં પણ મન સતસંગે ના ધયું,
 રામમણિ તજીને માણી વળ મોજ જો. શું

રાગ ગઝલ બુલબુલ.

રહેલો વિશ્વમાં વ્યાપી, જગત જંજળને કાપી;
 પ્રણયમય દેહ લા ! સ્થાપી, અકર્તા રામ આપોપી
 નથી તેને સજો પાળે, સંતારે સર્વને કાળે
 પલકમાં પાર પહોંચાડે. અ.
 સ્વામી થઈ સેવ લેનારો, સેવક થઈ સેવ કરનારો
 સદાનંદે વિકસનારો. અ.
 ગુરુ થઈ રામ ઉપદેશે, ન સમજે સાન જે લેશે
 મુકી ચિંતામણી દેશે. અ.

રાગ એજ.

અયાનક આકરે ટાણે, બૂખધનું બાણું કા તાણે,
 સમયની કા દશા જાણે, અમારો રામ તે માણે
 મુમુક્ષુ મોક્ષ ટાણામાં, લુભાયો હાય ! નાણામાં
 ન લેખું થાય શાણામાં. અ.
 અમારા રામની રહેણી, નથી કંઈ માત્ર તે કહેણી
 ખડમતી ધાર એ શ્રેણી. અ.

ન પરવા દાસની તેને, ન મારાં કાંઈ છે જેને
સ્વરૂપે ઓળખે એને.

અ.૦

રાગ એજ.

ખનો બોધક બધી રીતે, પરેજી પાળીને પ્રીતે
ક્રિયા મન વાણીની નિત્યે, જગતમાં તે ખરો જીતે
ધરાસમ ધીરતા રાખે, સદનતા વૃક્ષ સમ સાંખે
ખરો રસ આત્મનો ચાખે,
બલય ભૂતાદિને આપે, કૃતદ્વીને નહિ આપે
તપેછે અન્યના તાપે,
કહે તેવું કરે હેતે, ન ફાટે જે મણિ લે તે
અહા ! એ રામ તે, તે, તે.

જ.૦

જ.૦

જ.૦

રાગ રામ ભજનબિન નહિ નિસ્તારા.

પ્રેમ કરો તો આત્મારામે, અન્યે પ્રેમ નકામો છે.
અન્યજનો ઉલટા પિંકારે, પ્રેમ નહિ એ ભામો છે. ટેક.
સ્વારથીયા સંસારે મનવા ! વિશુદ્ધ પ્રેમની બક્ષિહારી
તરવા ત્રેવડ કરવી હોય તો, શાંત પ્રેમ નૌકા સારી. પ્રે.
વિશુદ્ધ પ્રેમથી માત પિતા હા ! બાળકને સંભાળે છે
વિશુદ્ધ પ્રેમથી પતિ પત્નિ પણ, એક ચિત્ત થઈ બહાને છે.
વિશુદ્ધ પ્રેમથી ગુરુ શિષ્યને, ભવસાગરથી તારે છે
વિશુદ્ધ પ્રેમથી રામમણિમય નાતો નાથ નિભાવે છે. પ્રે.

રાગ એજ.

શરણુ શરણુ રામ તમારે અપરાધો મુજ નહિ જોશો
બહુ નામીનું બીદું સંભાળી પોતાનાં પ્રેમે પોષો. ટેક.
સેવા સ્મરણે ભાવ નથી કાંઈ, ભક્તિ પુજા નવ જાણું
આ સંસારે સર્વેશ્વરજી ! નથી ઠામ કે ઠંકાણું.

શ.૦

જ્ઞાન યોગની ગમ નથી મુજને, શું સાધન હે ! નાથ ! કરે
હાથ ! હવે તો ભવાટવીમાં, ભટકી ભટકી હુંય મરું. શૃ
જીવ શિવ જો મુદ્દા હોય તો, રંક બીખ આ માગું છું
અભિન્ન તત્વે રામમણિ તો, ભુંડી બીખ હા ! ત્યાગું છું. શૃ
રાગ ઓધવજીનો સંદેશો.

પ્રેમ વિનાનું જીવન સુનું જાણવું,
પ્રેમ વિના ન પમાયે કુશળ ક્ષેમજો;
મલિન ભાવના ટાળીને ચોખી કરે,
વિચારને હા ! વિશુદ્ધ કરે છે પ્રેમજો. પ્રે.
અંતઃકર્ણને ઉચ્ચ બનાવે પ્રેમ એ,
પોતે પણ ઉઘટો પરનો બની જાયજો;
મારું તારું ગોત્યું કયાય જડે નહિ,
દષ્ટિ તેની ત્રિભુવનમાં નવ માય જો. પ્રે.
મસ્ત બનીને પ્રેમી પ્રભુના પ્રેમમાં,
ઢાળે આંસુ પણ અશ્રુમાં પ્રેમજો;
ઈષ્ટ વિયોગે પોકારે પ્રેમી સદા,
ગાર્તા ગાને શબ્દે સાને પ્રેમજો. પ્રે.
વિયોગમાં પણ યોગ સદા માણે મજા,
ઠ્ઠેમ પાર દઢ નેમ પ્રણય રસ છેલજો;
રસ મણિમાં ઝીલે તે રામ સ્વરૂપમાં,
અગમ અનાદિ પ્રેમીના એ ખેલજો. પ્રે.

રાગ એજ.

સાંભળજો બહાલી ! બેનડીઓ તિનતી,
કરજોડીને માગું છું તમ પાસજો;
સત્ સંગની શળામાં પુનઃ પધારજો,
જો હોયે હા ! સાચા સુખની આશજો. સાં.

જન્મારો વિત્યો બહેનો ! જન્મળમાં,
 મનોરથોનો આવ્યો નહિ કંઈ પારજો;
 હાથ કરીને હાય ! હાથ બેઠા નહિ,
 બડી બજ્યા નહિ આતમના આધારજો. સાં
 ક્ષણિક સુખોની આશા અંગે વાધતી,
 તાર ત્રૂટે સંધાયે વારંવારજો,
 સરવાળો સાધે નહિ ત્રૂટલ તાંતણા,
 અંતર આત્મા એજ અત્રૂટ છે તારજો. સાં
 હોરો નાની મોટી જે જીવે તણી,
 બહેતું તેમાં એક અખડીત બહેનજો;
 જાત જુદી પણ ખીજ બધાનું બ્રહ્મ છે,
 હૈયે ચડશે અનુભવશે જો એમજો. સાં
 તન મન ધનથી શ્રેય કરો સૌ ભૂતબું,
 અન્યપણાની દષ્ટિ કરજો દૂરજો;
 મત પંથોના વાડામાં નવ પેસજો,
 સત્ય મહણ્ય કરવાને થાજો શૂરજો. સાં
 સખળ બનો છો વ્યવહારે શું ! બેનડી !
 આત્મ નિરીક્ષણે નખળાં કાયર કેમજો,
 વધુ ફેરો ફેરવશે વલાલાં દેહનાં,
 અનુભવતાં આવ્યાં ઉત્તરોત્તર એમજો. સાં
 માર્ગ સનાતન સત્સંગેથી સાંપડે,
 નિત્યાભ્યાસે પરમ પદે પહોંચાયજો;
 તત્પરતાથી ત્રેવડ કરવી હા ! સદા,
 રામમણિ અનુભવતાં આનંદ થાયજો. સાં

રાગ એજ.

શાણી ! સખી ! અંતર ઉદ્ગારો શું કહું ?
 વણુખોલે સમજાયે એવી સાનજો,
 અનહદ નાદ ધડુકે જેના અંતરે,
 સાંભળનારા યોગી ધરતા ધ્યાનજો. શા •
 મમ અંતરની વાત પુછો ના હે ! સખી !
 ચિત્ત ચાહે છે નિરપેક્ષી આનંદજો;
 આજ સુધી અનુભવિયા શક્તિ સુખડાં,
 સાંપેક્ષીની ઉંડી ઉંડી ગંધજો. શા •
 ધન તન મન આનંદી દીકા હા ! સખી !
 આત્માનંદી નવ દીકા આ કામજો,
 તણુ ગુણુના આનંદે દુનિયા દુખ છે,
 ગુણુ પારે રહેનારા વિરક્ષા હોયજો. શા •
 અંતરની વાતો અંતર મહિ સમે,
 હમદદી જાણે આ છૂપે બેદજો;
 પ્રેમ વિંધણીયે વિંધાણા જે હે ! સખી !
 તેને કહેતાં વાણી વિરમે વેદજો. શા •
 પારખ વેદ મને એવો કાઠ પારખું,
 હર્દ હૃદયનું દર્શન થતાં જાયજો;
 રામ વિના અંતર ગત કો જાણે નહિ,
 પારસ મણિ તે પથ્થર કયાંથી ચાયજો. શા •

રાગ દેશ.

જગમાં સ્વાર્થ રહિત એક સાંચો આત્મારામછેરે,
 અન્ય નકામ છેરે. ટક.
 દેહ સખંધીમાં મન મોહું, આદિ અંત લગી જ્યાં જોશું,
 નખ શીખ ભરીયો સ્વાર્થ ખરેજ તમામછેરે. જ •

મિથ્યા જાણી ત્રાગજ ત્રોડયા, મનમાન્યું એકજમાં જોડયા,
તાય ! હજુ નવ છોડી આશા ચામછેરે. ૧૦

પરમાર્થે પડતાં પણ એવું દસ્ય થયું દેહાદિક જેવું,
શું કહેવું રહેવું હૃદયે નહિ લામ છેરે. ૧૧

સ્થુલ સુક્ષ્મ કારણ દેહ મુકી, રામ પદેજ પડાયે જૂકી,
મણિમન ડૂકી જાયે દિલ આરામછેરે. ૧૨

રાગ ગઝલ જુલજુલ.

સુદામાપુરના રનેહે ! ખરે ગંડુ બનાવીને,
જરા મીઠાશ આપીને, ધક્કો માર્યો પલકમાંહી ! ૧

કદી જો આંચકી લેવો, હતો તો કેમ આપ્યો તેં,
મહદ આનંદ અવટંકી દીધો તો કેમ લીધો તેં. ૨

ચખાડી સ્વાદ અમૃતનો, લુપ્તલને કાઢવું હાંકી,
લુલવતું એ જવાનું કર્યાં, થનારી શી દશા એતી. ૩

તૃષાળુને બતાવ્યું તો, પીવા દેવું ઘટે પુરં,
અધુર મુકવું એ તો, મળે ના તે થકી જુરં. ૪

ગમીને જો ગુમાવાને, કદી કે આશ્રયે આવે,
ઘટે દેવો વિસામો તો, શમી જાયે ગમી બાધી. ૫

હશે એ વાત જવા ધો, પુણ્યાં એ બાગ્ય ગંડુનાં,
પુરીનો તો પ્રભાવે હા ! ઝલકતો વિશ્વમાં બ્યાપિ. ૬

ખરો શ્રીકૃષ્ણનો પ્યારો, મિયારો બામણો તેની,
પુરી પ્રખ્યાત પ્રિય દેશે, બહક બાળી કૃપા કીધી. ૭

મણિમન દર્શનો દીધાં, કરણા રામની જાણી,
જણાયું ને મણાયું તે, કયે શું કંઠડી વાણી. ૮

રાગ એજ.

અવશ્ય શુભ ભાવમાં બીજી, રહે રઘુવીરમાં રીઝી,
હૃદય મતભાવ રેલાવે, અહા ! અણુમોલ આંસુડાં,
કરંતા કિર્તનો કોડે જુલી નિજભાન હરિ જોડે,
રમંતા હોળ છલકાવે.

અહા !

સ્મરણ શ્રી કંથનું જાગે, વળી લગની પુરી લાગે,
અખંડીત તાર સંધાવે.

અહા.

સુસંતોના ચરણ કંજે, રતિ ઉપજે હૃદય ગુંજે,
અલાને ઉમીં બસુકાવે.

અહા.

હરિ મુર્તિ તણી પૂરતી, ચતાં સેવા વૃત્તિ ખૂરતી,
મુગંધે બહેંક બહેંકાવે.

અહા.

નિરાશીમાનથી નમતાં, અહંત્વા ભાવથી શમતાં,
અપકતી જ્યોતિ ઝળકાવે.

અહા.

મયંતા દાસ ભાવેથી, જગત હરિ રૂપ સેવામાં,
નયન રસ રેલમાં જુલે.

અહા.

શુરાતનથી સખા રૂપે, રહેતાં રામમાં રાચી,
અનાદિ અંથી પીગળાવે.

અહા.

બન્યું સ્વાત્માર્પણે એમાં, રહ્યું તું રાચિ દિલ જેમાં,
સ્વરંગી સાગરે ખોળે.

અહા.

રાગ એજ.

પતિ પરદેશ નિકળતાં વળોટાવા જતી પ્રમદા,
હૃદય દય ચક્ષુથી ઝરતાં અહા ! અણુમોલ આંસુડાં,
સુપ્રત વિદેશથી આવ્યો પિતા માતા પદે લાગ્યો,
કળાવી હૈયે બીંબળ્યો.

અહા.

અહા ! સન્નિભત્રને ઝાઝે દીને મળતાં સુદિલ ભીંજે.

હિજળતી ઉર્મીના ઉભરા.

અહાં

સુભગિની બ્રાતને ભેટે, પણે કાળે રહી છેટે,
જલકતી સ્નેહની સરિતા.

અહાં

પ્રણય તંતુ તણાવાથી, હૃદય પીડે હણાવાથી,
ઝરંતા પ્રેમનાં ઝરણાં.

અહાં

સુઆત્મિક તાર લંબાતાં ભીતરમાં ભાવ ઉઝરાતાં,
હિલટ સ્નેહાબ્ધિ લહેરાની.

અહાં

નવાણી ચારની શક્તિ, ખતાવી જ્યાં શકે વ્યક્તિ,
રસામૃત નેત્ર ટપકાવે.

અહાં

પ્રભુ મણિ જ્યોતિ જે મોંધી, પરખવા શક્તિ દે સોંધી,
સળી રામે મિલન આપે.

અહાં

સ્વમાં સાને સ્વને સૌમાં, દીકું ખડુ એક એ ખડુમાં,
પ્રભુ મણિરામ પ્રેમાબ્ધે.

અહાં

રાગ એજ.

અરે ! આત્મૈક્યતા માણી, વિખુટાં દેહથી પડતાં,
હૃદય ફફડાટની મધ્યે, રસીલું રામ રમતુંતું,
ઉઠ્યો નિશ્વાસનો વાયુ, ચડ્યા ગોટા ધુમાડાના,
હઠી પ્રેમાગ્નિ જ્વાળામાં.

રસીલું

અરે ! શું ! આગ ભડકામાં, ચલી સુ સ્નેહની સરિતા,
સરિતાના તરંગોમાં.

રસીલું

તરંગો છેલતાં ઊભ્યા, સુકઠે બાળપતા બાઝી,
વચનના ફેદખાનામાં.

રસીલું

હોડી જ્યાં ઝાલકો બારી, નયન દ્વારે વહ્યાં વારી,
 બીંજતી પાંપણો વચ્ચે. રસીલું.
 ટપકતાં આંસુનાં ટીપાં, દીકું નાચતું મેં એમાં,
 રૂંવાટી કંપમાં પણ એ. રસીલું.
 ગણિત પંક્તિ ગણીત વ્યક્તિ, ગણિત શક્તી ગણિત ભક્તિ,
 ઉભય દિલની ગણિતતામાં. રસીલું.
 હવે તો “જય હરિ ! બાપ !” કહી વાણી સકુચાઇ,
 સ્વએની “જયહરિ !”માં એ. રસીલું.
 પરમ પ્રેમી ! સ્વરાજ્યે હા ઝલક ઝલકી રહીજ અહા !
 પ્રભુ મણિરામ અદ્વયમાં. રસીલું.

રાગ એકતીર ફેંકતાબ.

ચહું આટલુંજ સ્વામિ ! જ્યાં પ્રાણુ તનથી છૂટે. ટેક.
 ગંગા તટે અગરતો, કદી કર્મ નાશતીરે,
 રંડુ રામ રામ ઘટમાં. જ્યાં.
 કાશી અગર મગધમાં, મમ બાવિ હોય ત્યાં ત્યાં,
 રહો રામ ધ્યાન દિલમાં. જ્યાં.
 આ જન્મ કે અનંતે, બટકું બલે દિગંતે,
 રમો રામ રામ ચિત્તે. જ્યાં.
 સ્વવશે દશા કદિ કે, અવશે દશા તથાપિ,
 મણિરામ લક્ષ્યમાં હો. જ્યાં.

રાગ એજ.

યાચું દયાળુ આવું, પ્રાણુ પ્રયાણુ સમયે. ટેક.
 મુખ શદ્દ પૂર્ણ ઈદુ, કંજરણા સુનયનો,
 ઉરમાં રહોજ વિલસી. પ્રાણું.

મઃ મારનોજ ભાંગે, દષ્ટિ દયા ભરેલી,
ચિત્તે રહેજ ચમકી. પ્રાણ૦

શર ચાપ હાથ સોહે, પટ પીત ભાથું કડે,
મૃદુ વેણુ દીલ ગાજે. પ્રાણ૦

બનસ્થામ રામ ચર્ણે, મમ શીરા દશ્ય દેખું,
મણિમાં મણિ મિલાવું. પ્રાણ૦

રાગ એજ.

માયું કૃપાળુ આ હું, પ્રાણુ: પ્રયાણુ સમયે. ટેક.
ધ્વનિમાં ધ્વનિ મિલાવી, રણકારમાં રમરૂંને,
સધગો પ્રપંચ ત્યાગુ. પ્રાણ૦

જ્યોત્તિ સ્વયં પ્રભાતી, ઝગતી નિદાળું નેણે,
મળું જ્યોત્તિમાં સ્વભાવે. પ્રાણ૦

રસ રૂપતા રસીલી, રસ સાગરેજ હુણું,
રસ આત્મ સ્વાદ આણું. પ્રાણ૦

મણિરામ રૂપતામાં, બસ ! ઐક્યતાજ માણું,
સ્વાનંદ સિંધુ ઝીણું. પ્રાણ૦

પદ રાગ બુલબુલ ગઝલ.

પરમ રસ પ્રેમનો પીતાં, થતાં મન મસ્ત મત્તવાલા,
પીયે જે તેજ જાણે તે, મરે બકી ઠાઠડાં ઠાલાં;
મજીઠી ભાવને મુંડા, ન જાણે જન્મભર બીખે,
વસે સર માનસે બગલા, ન મુક્તા યુગતાં શીખે.
અતિશય વર્ણના વાંધા, અતિ છે આડ આશ્રમની,
ન પ્રીછે પાધરી વાતું, સરલ સાચી ગુરૂ ગમની,
સ્વરંગે શીથ અર્પે તે, પ્રકટ ઘટ પ્રેમ તે છાલે,
ચડે છે પ્રેમનો નિશા, રહે મણિરામ તરબોળે.

રાગ એકતીર ફેંકતાળ.

દિલ્ દદ્ તું કહે ના, બર્ધ પાસ હા । બીજની. ટેક
 સહુ સંભળે છતાં એ, કષ્ટો શકે ન કાપી,
 જે છેજ દદીં ટાળે, ક્યાંથી પિડા બીજની,
 જે આશથી હણ્યાયા, તૃણા પુરે તણ્યાયા,
 આશા શકેજ પુરી, ક્યાંથી બરે બીજની,
 તું માગતોજ તેની, પાસેજ માગ પ્યારા,
 જે સર્વ શક્તિવાળો, દરકાર ના બીજની,
 મશહુર એક એતો, મણિરામ દાદ દેતો,
 જે પેટપુર આપે પરવા ન કર બીજની.

રાગ એજ.

સરલા ! સુભાગ્યશાળી ! મનિષા રહે વિરામી. ટેક.
 ઉત્પાત કર નકામો, ઉત્પાત ના વિસામો.
 ધર શાંતિ ધીરતાથી, મનિષા.
 તું ભિજનાજ હુથી, વળી દૂરનાજ લેશે
 એ હા ! અભેદ જાણી. મનિષા.
 આનંદ રૂપ હું છું, આનંદ રૂપ તું એ
 એ જાણી માણી હેતે. મનિષા.
 મણિરામ આપણું છે, સ્વાનુભવે સ્વરૂપે
 પ્રિય ! પ્રાણ ! રાચરંગે. મનિષા.

રાગ એજ.

વશમી પડેલ વેળા, ત્યાં તેં બચાવ કીધો. ટેક.
 દૂર કૌરવી સભામાં, ચીર દ્રૌપદી તણ્યા હા !
 દુષ્ટોવડે તણ્યાણ્યા, ત્યાં ૧

ન્યાં રાવણે કુદૃષ્ટિ, કરી પાડુ મારી કાઢયો
 હા ! એ વિભીષણાનો, ત્યાં ૨
 ગજ કુપ્પતો જણાતાં, પોકાર સાંભળીને
 અતિ આકરેજ ટાણે. ત્યાં ૩
 તો બાજ વાર શાને, મણિરામ તું લગાડે
 નિજ ભક્ત દુઃખ ભાળ્યાં. ત્યાં ૪

રાગ એજ.

જાહેર થઇ રહેલું, મુલ્કે મુકામ તારું. ટેક,
 મૂલ્કે તુંહિ તુંહિ છો, મકરંદ પુષ્પમાં છો
 જાહેર થઇ ચુકેલું, વિષ્ણુ નામ તારું
 માધુર્ય મુગ્ધતામાં, સૌંદર્ય શુભતામાં
 જાહેર થઇ ગયેલું, જગમાં સુકામ તારું
 ચક્રચુર એ શરાખે, બનશેજ તેજ જાણે
 જાહેર હા ! મએલું, મસ્તાન જામ તારું
 મણિરામ પ્રેમ પ્યાલો, પીનાર મસ્ત બંદે
 જાહેર છે કરેલું, ખલકે સ્વધામ તારું

રાગ એજ.

મસ્તી મલંગ શા'ની, બીસ્તિ કશી પીછાણે ?
 મોળું મસાણું કેરી, જગ જીવ જાણશે શું !
 વસતિ મલંગ શા'ની, બીં
 સતી સ્વાદ શંખણીને, નહિ આવશે કદાપી
 મસ્તાનની પરસ્તી, બીં

દિવસે ન છુડ દેખે, રવિ તેજ તે શું જાણે
મરતાનની સુમસ્તી. બી૦

મણિરામમાં મચેલાં, મસ્તો ઝવેરી સાચા
વ્યષ્ટિ સમષ્ટિ રૂપે, બી૦

૦હાલો મારો સાચાનો સંગાથી રામ.

રઘુવર સીતાવર સુંદર રામ, રટી લે રસનાથી,
સીતાપતી રઘુપતિ શ્રીવર, રામ, રટી લે રસનાથી. ૨૬
છે બળવણી થાવાની, નોટીસો જમની આવી,
પળા કહે છે કાને આવી, રામ, રટી લે૦
કેડ કુમડી તન સુકાર્તા, પાવાગઢ પોચો પડીયો,
જો ગઢ આધો ગડ ગડીયો, રામ, રટી લે૦
પેટલાદે પાક ન પાકે, આધું તે લાગે લોચો,
શાને ઝાઝું અન્ન ઘેંચો, રામ, રટી લે૦
બળભગી ગયા છે ખંભા, જાધોનું જોરજ ભાગ્યું,
આહુ બળ બળવા લાગ્યું, રામ, રટી લે૦
કર્ણાટકમાં પડી ધાકો, આંખોનું તેજ હણાણું
સુધ્યાનું નથી ઠેકાણું, રામ, રટી લે૦
બન્યો દાંતો પડતાં બોખો, બોકડંશાં વેણાં બોલે
શીરે ડગ ડગ ડગ ડગ ડોલે, રામ, રટી લે૦
ગળી ગાતર બનીયાં લીલાં, પીંડી લોચા લખત્રખતા,
અંગારા મન રખ રખતા રામ, રટી લે૦
શીરે ઝપટ કાળની વાગે, ઉંધે મુઠ શીરે ઘેરાણો,
જો ગઢ આખો બેળાણો રામ, રટી લે૦

ઠાટી જવજ યાત્રા ધારે, તે આશ મશાણે જાશે,
 અંજળીનો સ્થંભ ન થાશે, રામ, રટી લે.
 પગાની વાતો મન માની, મણિરામ શરણુ જા દાણે,
 જમઢા જાગે શીરાણે, રામ, રટી લે.

રાગ એજ.

ભક્તિ જ પ્રકટની સાચી રામ, ખીજાં તે થોથાં
 સહુ વાત પ્રકટ તીણ કાચી રામ, ખીજાં તે થોથાં. ટેક
 કાઠ કહે આંખને મીંચી, દો પ્રાણુ અપાને સીંચી;
 પણ ચીત કરે છે ચીંચી, રામ, ખીજાં.
 એ યોગ રોગસમ લાગે, ભ્રમણા નવ તેથી લાગે,
 પણ પ્રકટે મન અનુરાગે, રામ, ખીજાં.
 એઠવાડ યોગતી એતી, છે ફેંકી દીધા જેતી,
 વૃત્તિ રઘુવરમાં દેવી, રામ, ખીજાં.
 શુભ માનસરોવર ઢોડી, મરે કાણુ પૃથિવ શીર ફેડી,
 ભજવો ભૂધરને દોડી, રામ, ખીજાં.
 પ્રકટેલો અગ્નિ મુકી, મરે કાણુ લાકડાં પુકી,
 નાહક ધૂમાડા ખૂકી, રામ, ખીજાં.
 ખટકાં આંખાનાં ભરવાં, એ વગદાં શાને કરવાં,
 પાકાં ફળ શીદ પરહરવાં, રામ, ખીજાં.
 ભક્તિ ભક્તિ ને ભક્તિ, સર્વેશ્વરની તે શક્તિ,
 પકડી રાખો સહુ વ્યક્તિ, રામ, ખીજાં.
 રસ ચાખી નાહી કુખી, માણી લેવી ખૂબ ખુખી,
 મણિરામ પ્રેમપદ ચૂંખી, રામ, ખીજાં.

રાગ એજ.

બહુ ભક્તિ કઠણુ રધુવરની રામ, વિરલા જન પામે,
 મુશ્કેલી છે નિજ ધરની રામ, વિરલા જન પામે. ટેક
 આદર તો કરવો સેહેલો, ભયકારક વચલા ખેલો,
 જાય મૂળ તણાતો વેલો રામ, વિરલા.
 કથણી કથવામાં સારી, રહેણી રહેવી ભયકારી,
 જ્યાં જખરા જતા હારી, રામ, વિરલા.
 જે કુશળ હોય કળવાળા, તન મન વાણી અળવાળા,
 તેને નહીં વશમા ગાળા, રામ, વિરલા.
 મચ્છ સામે પૂરે દોડે, હાથી ત્યાં હારે હોડે,
 મર માવત માથું ફોડે, રામ, વિરલા.
 મળી સાકર રેતીમાંહે, ગમ ગજને લેશ ન જ્યાંહે,
 ચાખે રસ કીડી ત્યાંહે, રામ, વિરલા.
 રસ જાણે તે રસ પામે, પહોંચે પરમાનંદ ધામે,
 અરસિક તો હારે હામે, રામ, વિરલા.
 આદશ્ય હૃદયમાં મૂકી, સૂરે જે નિદ્રા ચૂકી,
 પડે અનુભવપદમાં ઝૂકી, રામ, વિરલા.
 દેશ કાળ વસ્તુ ત્યાં નાવે, વિલસે બ્રહ્માનંદ ભાવે,
 મણિરામ પ્રેમપદ પાવે, રામ, વિરલા.

રાગ એજ.

લાખો વાતોની એકજ, જીવ, શિખામણુ સાચી,
 ધરો રામભજનની ટેકજ, જીવ, શિખામણુ સાચી. ટેક
 ભજવો ભાવે ભુવરને, વિશ્વેશ હરિ વસુધરને,
 સાચે રનેહે શ્રીવરને, જીવ, શિખામણુ.

દીનજનને દુકડો દેવો, નવ ચાહો દુકડો લેવો,
 ટાળી તૃષ્ણાની ટેવો, જીવ, શિખામણ.
 ઈન્દ્રિય નહિં દે-વીચરવા, ફટકયું મન દો નહિં ફરવા,
 દેજો મન પારો મરવા, જીવ, શિખામણ.
 સતસાથે સ્નેહજ સાંધો, જુઠ સાથે પાડી વાંધો,
 મનરામ ચરણમાં બાંધો, જીવ, શિખામણ.
 ગુરગોવિંદના ગુણ ગાળો, ધરી ભેખ ન પુકા ગાળો,
 સંતોને શરણે જાળો, જીવ, શિખામણ.
 વર્ણાશ્રમ ધર્મો પાળો, અવળું જે હોય તે ટાળો,
 પરમાનંદ જીવન ગાળો, જીવ, શિખામણ.
 કામાદિક શત્રુ થોભો, મારીને ભાંગો મોભો,
 જમ્મ સંત સલામાં શોભો, જીવ, શિખામણ.
 સૌ સારા સાજ સજીને, આ વાતો ધરી ખજીને,
 મણિરામ તરો ભવ ભજીને, જીવ, શિખામણ.

રાગ હવે તો હરિને ભજીરે ભજો મનવા.

અરે ! તેં લગાડ્યો બટોરે બટો બગલા ! અરે.   ટેક
 અત્ત ક્રિયા તજી રાંધણું લીધું, જુડ બન્યો તું બટોરે બટો.   બ.
 ચિંતામણી વેપાર મૂકીને, કર કાં ચણાડી સટોરે સટો.   બ.
 ભક્તિ કાતરથી લે કાપી, જમભૂત કેરી લટોરે લટો.   બ.
 કરી લે કમાઈ રામભણિતો, છે અમર એ પટોરે પટો.   બ.

રાગ એજ.

પ્રજુનાં નામતો પટોરે પટો પોપટ ! પ્રજુનાં.   ટેક
 ભવસિંધુ ભક્તિ નાવે ચડાવો, હરિહર નામનાં સટોરે સટો.   પો.

મોહાતત માધવ અપ્તરથી, તનમન વેણી મઢેરે મઢો. પો.
 સમા સન્મુખ મારેચામાંડી, બૂધર લાલે વઢેરે વઢો. પો.
 રામમણિમય મારી મલોલા, જીતો છ રિપુ ગઢેરે ગઢો. પો.

રાગ એજ.

મળવા હરિને ધસોરે ધસો, હંસા । મળવા. ટેક
 કાળ અનંત અલગ રહી ગુમાવ્યો, તસુ તો હવે લા । ખસોરે ખસો. હં.
 જુદા રહી મૂખ કાળું કીધું, પથ પડી હમડે હસોરે હસો. હં.
 કેશવ કંઈકાંદ કૃપાધન, ભજવા કમર કસોરે કસો. હં.
 સંત જવેરી રામમણિના, વચ્ચે વાસો વસોરે વસો. હં.

રાગ માહ.

આણે અંત ટાણે ગેલા આવળે, પાતળીયા પ્રિયતમ પ્રાણ. ટેક
 સ્નેહે સંબોધીને શોધી કાઢેલાં, આગળની ઓળખાણ
 નેહને નંમરે નોંધી પ્રબોધી, ધકેલો એ આપને હાણ. પા.
 સ્નેહ સ્વયંવર મંડપે સોંપ્યો, કર પૂજી પદ ત્રાણ
 આપે સ્વીકાર્યો એ સ્વામી ભુલોતો, શી રહી પ્રેમ પીછાણ. પા.
 આપને હાટે વિશ્વની વાટે, મૂલ વિનાનું વેચાણ
 મારું થયું એ કેમ બૂલાશે, સુંદર શ્યામ સૂઝણ. પા.
 પ્રેમાગ્નિકુંડે સર્વસ્વ હોમ્યું, જાણો રવિકુળ બાણ
 રામમણિ પદપંકજે રાખી, દેખે લાખેણી લ્હાણ. પા.

રાગ એજ.

તિવ તાકીને મારળે ત્રીકમા ! બહાલા ! વાંકી કમાનેથી તીર. ટેક
 ત્રયતન કેશં નિશ્ચય નારાયણ ! ખોડી ઉભું ધરી ધીર
 અવણ સુધી ખેંચો ચાપની દોરી, દેખાડો આપનું હીર. બંદ.

શીર્મા બેળાં કરી ચોટ લગાવો, લેખાઓ છો શૂરવીર
 બલકું લગાવો પ્રેમનું હૈયે, સોંસરાં વિંધો શરીર.   બહા.
 કાપ કલેજે આકરો મૂકો, જાય મરી મન કીર
 બીતર થઇ ચકચૂર હું ડોલું, જીવન મુક્ત ફકીર.   બહા.
 ધાર્મા ધા મારો ટેભો ન લાગે, દર્દ દિવાનો અમીર
 હા ! બનું રામમણિ માણું મસ્તી, પીર હુંદો બનું પીર.   બહા.

રાગ એજ.

બહારે બહેલા બહેલા બહાલા ! દોડજો, રહેમ રાખી રધુપતિ રાગ.ટેક.
 હાથણિયોના સંગમાં બીલું, સ્વાર્થ સરોવરે સ્યામ !
 ચારે પગે ચરે ! ઝૂડ આ ચોંટયું, આબ્યું એ પરિણામ.   રહે.
 થાય ખેંચાખેંચ એ બન્નેની, હું તો છુડુંછું આમ
 મારાં માન્યાં તે છેક નકામાં, કોઇ ન આબ્યું કામ.   રહે.
 વશમે ટાણે કોણુ બચાવે, કોનું લેવું પ્રભુ ! નામ
 હાય ! નિરાધાર સાવ બન્યો હું, છેક છુટી ગઇ હામ.   રહે.
 પ્રેમમણિ પંકજ પદકંજે, અર્પી રહું રામ રામ
 છુડું હું બહા મારી જશે લાજ, તારી જશે સુખધામ.   રહે.

રાગ એજ.

રામ રટો રૂડા રંગમાં, બ્રહ્માનંદ ઉરે ઉબરાય.   ટેક
 ચાંદલો કરવા લક્ષ્મી આવે ત્યારે મોહું ધોવા મૂઢ જાય
 લક્ષ્મી ઉભે નહિ મૂરખો વસે, પેટ બરી પસ્તાય.   બ.
 અસૂત પ્યાલો પીવા ટાણે ગંકું, જોશીને પુછવા ધામ
 બાધે બિલાડાને કુટે પ્યાલો પછી, ઘેલો કરે હાય ! હાય !   બ.

ખેડુનું ડહાપણ ખાસું અપાડે, કાર્તિકે કાંઈ ન થાય
 નીર વહ્યા પછી શાયવું વેપલો, ખોટનો એ લેખાય. બ.
 તન સાળું મન હાથમાં કાળે, જ્યાં લગી ના ઝડપાય
 રામમણિ કર હાથ નહિતો, ખાસડા ખૂબ ખવાય. બ.

૫૬ રાગ મુરખ લોક.

પલક ખોલો પરમેશ ખોલો પ્રેમથીર
 કુલ્લક ખામી વહી જાય પ્રેમ પૂર, હસે ઉર, પલક. ટેક
 ખલક ખેલ બધો બાહ્ય દષ્ટિએ બન્યોર
 ઝલક આંતરિક દષ્ટિ ધૃષ્ટ આપ, ઘો અમાપ. પલક.
 બનક બંસીની બળવો મારા કાનમારે
 ક્ષણિક સુખમાથી ચિત્ત ખસી જાય, શાંત થાય. પલક.
 મુલક આપનોને આપનીજ માલિકીરે
 પુલક તનને મન હસે ત્રહે સાન, લપ્ત નિશાન. પલક.
 શકટ ભાર શ્વાન પેર તાણવો તળુંરે
 ખટક રાખી કરો એમ મણિરામ, જપું નામ. પલક.

રાગ હૈરવ.

રામ રતન રોળાઈ ગયું રંગડામાં
 તન ધન જન વન વગડામાં. રામ. ટેક
 યાની ધ્યાની માની બૂલ્યા, બેઠા માયા લગડામાં. રામ.
 રમતા બાજી જગ ચોપાટે, હારી ગયા હાથ ! પગડામાં. રામ.
 હું સાચો તું ખોટો એવા, મિથ્યા માની ઝગડામાં. રામ.
 હું પદમાં કરી અધાધુધી, બરડયાં મટકાં મગડામાં. રામ.
 રામમણિ સ્વયં પદ ચૂકીને, શિર પટકયું જન દગડામાં. રામ.

રાગ હવે પુત્રી તું વળ પાછી.

થાવા દે જમ અરે ! મલિકા છતી સક્તિ છેને.

જરા સાચી સમજ લેને. ટેક

આ ભવમાં આવી છુરી, યામાં રાખી બાર

યા સજ નિર્મળ યષ્ઠ જવા, પ્રાણુ ! સખી ! પરવાર

જન્મ સફળ સુખરૂપ કરવાને, વાત ધરી લે ધીંગડ ખ્યાતે

દયાવાન થા, બાન ખોય કાં ખ્યાન ખાસ દેને. જરા.

માન હઠાવી માનિની, મદ મત્સર દૂર મૈત્ર.

પ્રીતિ પ્રણય રસની પુરી, કરી દે રેલંછેલ.

બોળપણમાં જુલ કરે કાં ! સમજણુ ઉંડી રાખ ડરે કાં ?

પથવાત સાક્ષાત માત ! સમજત લાત શેને, જરા.

મૌઢા પ્રમદા તું યષ્ઠ, રાખ હવે નરમાશ.

કાંટાળાં કુમાર્ગમાં રઝળી કરમાં કાશ.

હઠ ઊઠીને નમ્ર થજે તું, ના, ના ઉંધે પંથ જજે તું.

માત તાતને બાત લાત કાં ખાત છોડ એને. જરા.

ખાળીશતા ખાળી દષ્ટ, જમણાથી દૂર ભાગ

આ મિથ્યા સંસારમાં, ખર મજબુત વૈરાગ

હરિ હીરો કરથી નવ હારે, પૂણ્ય પુંજ આબો કર તારે.

રામ નામ સુખધામ હામ દિલ, રાખ મણિ તેને. જરા.

રામ એજ.

હાવા ! બસ કર શોચ મોચ તું, ધોચ ન શર ખાલી,

અહિં કા છે ન મમ વાલી. ટેક.

સંહારક તું સ્વામી છો, સરજન હારો તુંજ

પાલન હાર પવિત્ર તું, ખાળક તારું હુંજ

બાપ હવે તું કેમ સત્તવે, પાપ ન મારા કેમ પતાવે
શાશ્વત હઠ તજ કહું તને શું માર ન ધર ધાલી. અહિં.

સર્વેશ્વર શ્રી રમણ હે ! રક્ષણ કર તવ બાળ
તુજ બાળકને બાપલા, કેમ કરાવે કાળ.
ભવ ભયમાં ભારે ભટકાવે, લખ લંપટતામાં ભટકાવે
છોડી લજ્જા મજ્જાકળને સજ કરે ઠાલી. અહિં.

એ અલુણાધ કાળની, તું સાંખે છે કેમ
નિજ બચ્ચાં પર જગપિતા, કેમ ન આવે રહેમ
વધુ વાત શું વધવી બદલા ! કરીએ કેશવ ! કાલાવાલા
બાપ ! પાપ સંતાપ કાપ કાં તાપ આપ ચાલી. અહિં.

મેળવ મણિમય રામમાં, કાળ તણો ભય જય
સિંહ બાળ ભય પામતાં, લાજ સિંહતી જય.
માધવ ! મનહર ! હે ! મમતાળુ, દીનબંધુ તું દીન દયાળુ
બાળ કાળ-વિકાળ કાળથી રાખ હાથ ઝાલી. અહિં.

રાગ નવે કાંકરી ન્યારો.

ગાઘ મોવિંદ ગુણ ગાણાં, યાની ખ્યાની કરે ધીંગાણાં હેજી.
સુરી સંપત્તિ સૈન્ય સજીને, શોષે અરિ ઠેકાણાં હેજી.
સિંહ ગર્જનાથી અરિ કટકે, ભટ પાડે ભંગાણાં. રા.
તત્પરતા તીખી તલવારે, હણે કરે રમખાણાં હેજી.
કામાદિક ખળ દેય ઝાટકે, ખાવા દેય ન ખાણાં. રા.
વૈરી રક્ત પ્રવાહે ખ્યાની, ફેરાં પટ બીંબણાં હેજી,
કસરીયાં કરી ધૂમે જંગે, ચુકે ન કહી ટાણાં. રા.
આપોપું અર્પે ને જીતે, રામમણિમય નાણાં હેજી
જીતી અજયને પ્રેમ શર્કરા, ફેરાં કરતાં દહાણાં. રા.

રાગ એજ.

મન મમતા નવ આણે, જાની ધ્યાની ચડે ધીંગાણે હેજી.

પેટ કટારી ખોસી પ્રથમે, પુગે શત્રુ ઠેકાણે હેજી.

છંછેડીને સન્મુખ લાવે, દાવ ચુકે નહિ ટાણે. જા.

તોષ સરાણે સજેલ તીખી, તપ તલ્લચારં તાણે હેજી

પગ ઝાટકે ખેલ કરતાં, લડે યુક્તિ ઘણી જાણે. જા.

અરિ સેનાનાં તન મન જર જર, કરે મારી શમ બાણે હેજી

જ્ઞાન ગલ્લોલે લશ્કર સધળું, નાશ કરે શક નાણે. જા.

વિશ્વ વિજય શુભ કીર્તિ રજતાં, મણિમય મોઝું માણે હેજી.

આત્મારામ સદાનંદી તે, આપે આપ પિછાણે. જા.

રાગ સાવ્યા સંખંધીરે.

શુણુતાં સ્નેહી રે, પ્રિય ઝાલર ઝણુકારા. ટેક.

રહેવાતું ના ઘટ ધરમાંહે, નિત્યે નૂતન વાગે જ્યાંહે.

પ્રિયતમના બણુકારા. સુણુતાં.

પડછંદે પિંડે કંપે છે, જીવ જંગી ના, ના, જંપે છે.

દામિનીના દમકાના. સુણુતાં.

જ્યાં જ્યાં દષ્ટિ પડતી ત્યાં ત્યાં, ગહન ગિરિવન ગુહ ગુફામાં

સ્નેહિના સનકારા. સુણુતાં.

વાટે ઘાટે હાટે પાટે, બાળું રામ રમંતા સાટે

મણિમય હા ! ઝલકારા. સુણુતાં.

રાગ.

રામ ગ્રહી મેં ચાકરી તારી, ફંદ ફસીના ફટકું. ટેક

શીર સટોસટ સેવન સ્વામી, ખાસ કરના છટકું. રામ.

બ્રમણ્યા ભારે બેદ બયે હું, ભાડ સમો ના બટકું. રામ.
 બ્રહ્મવડે વંઠી જઈ જ્ઞાણા ! વંગ થઈના વટકું. રામ.
 રામમણિ પદ શિર ઝુકાવ્યું, પ્રેમ રસાયણ ગટકું. રામ.

મન માઈં મુઝાય ભક્તિ કરૂં કેમ શ્રી હરિરે.

જીવી હિંધાડી આખ, ભક્તિ કરી લેને ભાવથી રે,
 પડી જીવાની પાખ, ભક્તિ કરી લેને ભાવથી રે, ટક.
 ખોટું દેહ અભિમાન, તજ દે તું વિમાન,
 જરા માઈં તું માન, દેહ થાવાની ખાખ, ભક્તિ.
 ગોઈં કાળું જે અંગ, એનો ખોટો છે રંગ,
 મુકી દે તેનો સંગ, હિંડી જીવાની રાખ, ભક્તિ.
 આવે આયિંતો કાળ, ગણે જુઠા ન ખાળ,
 અતિ એ છે વિકાળ, કુટ કોડા શું કાખ, ભક્તિ.
 ભાઈ સમજ થા શૂર, બની જામાં મજૂર,
 થઈ રહે માં મગરૂર, દયા દાન દિલે રાખ, ભક્તિ.
 જુઠાં માત તાત બ્રાત, જુઠી નાત અને જાત,
 એથી થાવાની ધાત, ત્રોડી તૃષ્ણા તું નાખ, ભક્તિ.
 જરા રાખીને ઢંગ, કરી લેને સુસંગ,
 યવા દેવા માં તું ભંગ, મણિરામ રસ ચાખ, ભક્તિ.

રાગ-ધૈયાળ.

વિના રામ ખેલી ખીજે છે નહિં, મિથ્યા માનેરે શું તણાતો
 તું જાય, રઘુવીર રામ રટે તરે.
 સ્વાર્થે સ્નેહ કરે છે સર્ગા બધાં મતલખીયાં રે,
 તારૂં કોઈ ન ચાય, રઘુ.

નાડી ત્રુટે છુટે બાંધ દેહના, પાસે હોય તે રે આપાં
 અસવાને ચઢાય, રધુ.
 ધન પાસે હશે તે ધુતી જશે, પાછળ તારીરે પાછ નવ
 ખરચાય, રધુ.
 રંજ બેરંગી મંદીર માળિયા, પાણી મૂલ્યે રે, તારી વસિ
 વેંચાય, રધુ.
 દાથી ઘોડા મ્યાના રથ પાસખી, મેલી મથાણે રે બાધે
 ચડીને જવાય, રધુ.
 ખમાં ખમાં કહેતાં તને સ્નેહથી, તેને સાટેરે તારા રાજ્યા
 પીટાય, રધુ.
 મણિરામ રંજે રસબસ થાય તો, રંજ પાકારે ચડે કદી
 ન શીટાય, રધુ.

રાગ ધોળ.

અંધા ! અન્યને આપે શું બોધ, અંધારું ને આપનું
 માથે જમદુત જળરા બોધ, અંધારું ને આપનું, અંધા. ટેક
 ગામ બધાનાં લુગડાં, શીવે દરજી આપ,
 નિજ કસ સાંધી નવ શોકે, તેમ મળિયાં તારાં પુરાં પાપ, અં.
 પેટી પટારાને ખાટલા, ઘડે સુતારો ખાસ,
 ત્રુટસ ધરનો ખાટલો, તેને સખિયાની નથી નવરાશ, અંધારું.
 વેઠ કડનિ વાંકડાં, કરે સોનાર અપાર,
 નારીની નથ બાંજલી, નવી કરવા નથી દરકાર, અંધારું.

ધડે લુહારો ધાટ બહુ, જુજવી જુજવી જાત,
 જાગલ ધરની સંજુસી, સંધ્યાની નવ સાંજરે વાત, અંધારં.
 મુખથી જાવ ધણું બહે, પણ અંતરમાં અજાન,
 ધ્યાન ભ્રમાવાને કહે, તારું નથી ઠેકાણું ધ્યાન, અંધારં.
 કામક્રોધ લજવા બહુ, શું ઉપદેશે લોક,
 અંતરમાં હોળી બળે, એવી વાતો મોઢાની છે ફોક, અંધારં.
 પોતે લંપટ લાલચુ, તૃણા પારાવાર,
 લોક બહુ સમજાવતો, તારાં જાણું પુરાં જુડ્યાં ખાર, અંધારં.
 કહે પી સમ કરણી કરી, રહેણી તેવી રાખ,
 તો તરશે તું તારશે, મથિરામ ગુણો ભક્ષા ભાખ, અંધારં.

રાગ પ્રેમનો પ્યાલો પીજીયેજી.

રામભજન રંમ રાચીયેજી, ભાવ ભક્તિમાં રાખો. ટેક.
 કામાદિક ષટ, તરકર લુચ્યા, ભુંડું થશે એ ચાંચીયેજી; ભાવ.
 આશા તૃણા લાલચ છોડો, વળગો ન આંખલી કાચીયેજી, ભાવ.
 મોત સપાટો, માથે મોટો, હોકલી શું ટુંક માંચીયેજી, ભાવ.
 પાપ નિધિમાં, ડુંગ્યો પ્રાણી તરશે નહિં ગયે પ્રાચીયેજી, ભાવ.
 રામમથિ મન શાંત કરીને, રહુવીર સન્મુખ નાચીયેજી, ભાવ.

રાજ એજ.

રટીયે શ્રીરામજી રટાચીયેજી, સ્નેહ રાખી સુસંગે. ટેક.
 ભક્તિ એલ ભજવતા ખતિ, ખાટીયે ખરાને ખટાવીયેજી, સ્નેહ.
 ચપળપતિ ચિંતન પથ ચાર, ચાટીયે ખીજાં ચટાચીયેજી, સ્નેહ.
 દુઃખને કંભને દેવના દહાડા, દાટીયે ખીજાં દસવીજી, સ્નેહ.

પરમેશ્વરને પ્રીતવિનાના, પાટે ચડી ના પટાવીયેજી, રનેદ.
 વિશ્વંભરતું નામ રસાળું, વાટીયે હેતથી વટાવીયેજી, રહેદ.
 રામરસાયણ મણિમય રંગનાં, છાંટીયે છાંટણું છંટાવીયેજી, રનેદ.

રાગ તારે માથે નગારાં વાગે મોતનાંદે.

મંદ મારા જોતું જગ કો નથી રે,
 કુડાં કર્મે થયો કાળ ખાજ, રામ તારો બરોસો મારે ખરોરે.
 પતંગ પાવક જાણે નહિ પ્રેમમાં,
 શરિર હોમે કરે છે અકાજ, રામ.
 વિષય દુઃખના દેનાર સમજી અધારે,
 છતાં છેક કુડાં કરે કાજ, રામ.
 મીન જાણે નહિ લોહ આંકડીરે,
 અણુજાણે અ રોગે અખાજ, રામ.
 રનેદ સાંકળે હેરાન કરનાર છે રે,
 જાણી જોષને ગળે બાધું આજ, રામ.
 નાગ મુખે મેંડક પડ્યો મોતમારે,
 ગરડ પાસે જતાં લાગે લાજ, રામ.
 જગત સર્પે ગળ્યો મને તેમ છેરે,
 તોય રામ નામ લીધાની ના જ, રામ.
 શેષ શારદા ગણે મારા દોષનેરે,
 પાર નાવે આવે કદી વાજ, રામ.
 ખીરદ બળિયું વિચારીને બાપહારે,
 મણિરામ બચાવ રહુરાજ, રામ.

રાગ આખખો.

આભડછટ આવી ગઈ આડેર, લોડાનું વહાણ ગયું ખાડે. ટેક.
 આભડછટ અંતરમાં વસતી, મામને માળો ભાડે,
 ભવ બાધો આભડીને ગુમાવે કળશા લે કાંડેર, આભડછટ.
 આભડછટ ભંગીયાના ધરતી, ધરમાં ધાલી ગાડે,
 દેવ મંદીરમાં દાટજ વાળ્યો, વટસાવ્યાં રાંડેર, આભડછટ.
 આ ભડવે આભડવામાં રહી, ભુંડું ક્યું ખાડે,
 આભડવાનું હોય મસાણે, પેકું ક્યાંથી લાંડેર, આભડછટ.
 રાત દિવસ અંગ ખોળી રાખ્યું, પાણીમાં પાડેર,
 આભડછટ અંગે અંગ વ્યાપી, બાધી નાડે જાડેર, આભડછટ.
 ડાખો હાથ તો બહારજ રાખ્યો, અકલ ઓથમીર ડાંડે,
 અપ-રસ ચોક્કે ગુદાસહિત એ, બેઠાની રીત નવ છાંડેર, આભડછટ.
 અમથા આભડટનાં ફાફાં, મૂરખો બેઠો ખાંડે,
 ખળ ! અભડાવું મુકી લડીલે, રામમળી ખાંડેર. આભડછટ.

રાગ આખખો.

આતમજ્ઞાન હારો દૈવે લીધોર, મહા મદમોલ ફેંકી દીધો. ટેક.
 આપદા આવે આકરી તોયે, હુંતો નથી બીધો,
 દુઃખને તો સુખ માની લીધું, લાખ્યો પંથ સીધોર, આતમ.
 કામાદિક શત્રુનો સ્નેહે, મૂખ દૂટો કીધો,
 મમતા માન મરેલા દીઠાં, પાંખ તુટલ ગીધોર, આતમ.
 સાધન સર્વે પુરાં કીધાં, શાને નવાં ચીધોર,
 દોલત દુનિયાં ફરી આવી, માગવો શું સીધોર, આતમ.
 પ્રેમશરે મન મોતી વીધાણું; વિધણે શીદ વીધો,
 જગપિતાનું તે પુત્રોનું, આવી અખુટ રીધોર, આતમ.

નારાયણુ નેહૈથી છલકી, અંતર નવ પીધારે,
રામમણિ મનમોહન સંગે, પ્રેમીરસ પીધારે,

આતમ.

રાગ માલકોશ.

નથી આશરો વિશ્વમાંહે કશે	
હરિ આશ્રયે તો સુખી સૌ થશે,	નથી.
કદી ભાર ઝીલે ન ત્રાંટા જીએ	
રહીને ભરસે અરે શું સુએ.	નથી.
કુવાડે ન વસો ધુએ આપલા	
નહિ શ્વેત થાશે થશે કાપલા.	નથી.
સદા સર્વદા સ્વામી સાચો ગ્રહો	
વગારે અરે ભાર જ્ઞાને વહો.	નથી.
દેવો વેળવો વેઠમાં લાભના	
મણીરામ રૂપી કરો ના ફનાં.	નથી.

રાગ કૃષ્ણજી આવો આ સમે.

હૃદમાં બે હૃદ બાંધો, અતારો સતારો સાંધો	
વિસારો વિવાદ વાંધારે, સ્વાનંદ સિંધુ ઝીલીયે. ટક.	
અનામીનું નામ લેવું, અકથ કથામાં કહેવું	
ન થાતું તે કરી દેવું.	સ્વા.
સ્વ સંબેદ્યા શાંતિ સાચી હૃદે ચડી રહો નાચી	
એ પ્રયાગ કાશી પ્રાચીરે.	સ્વા.
બેદ વેદ પારે પેખો, ગુરૂગમ જ્ઞાને દેખો	
લખ એ અલખ લેખારે.	સ્વા.
બાવન બજાર ઝાલી, લેજો રામમણિ મોતી	
બને ખુદ્દિ તો પનોતીરે.	સ્વા.

રાગ ધન્ય આજની ઘડી રંગોઆમણી.

સીડો શ્રી રામકુંજની ચડો	
સદા શીવ પાદ પદ્મ પ્રેમથી પડોજીરે સીડો.	ટેક.
આજ અવસર આ વ્યાસ પુજનો વડો	
સ્નેહ સોળે ઉપચાર લજ ઉપડોજીરે.	સી.
પુણ્ય પ્રેમ પુણ્યથી અરે ! હૃદય રડો	
જડો ચિત્ત ચર્ચુ મારી સ્નેહ ચાપડોજીરે.	સી.
લક્ષ માગે જ્યેષ્ઠ કાળથી લડો	
લક્ષિ સાનદાન પ.મી ભાવથી લડોજીરે.	સી.
ગુરુદાસ મણીરામ ઘાટમાં ઘડો	
અહા ! આદિ શીવ દષ્ટિ આમળે દડોજીરે.	સી.

રાગ ઝોજ.

આજે શ્રી રામકુંજમાં રમું	
એક આદિ શીવ ચર્ચુ કમળમાં નમું હોજીરે.	ટેક.
કરી દર્શનને દંડ દુરમનો દમું	
પુણ્ય પ્રેમથી કરું હું ભાગ્યને સમુંજીરે.	આ.
ગુણ ગાતાં ગોવિંદ ગુરુને ગમું	
ખેદ, ભેદ, કેદ ખોટ હવે ના ખમુંજીરે.	આ.
પ્રકટ પ્રેમ અગ્નિ પ્રણય ભાવથી ધમું	
જાતિ બાળું જમણા વિષે નહિ ભમુંજીરે.	આ.
સદા શાંતિ શાંતિ શાંતિ અખંડે શમું	
મણિ પાત્ર સુધારામ ભોજનો જમુંજીરે.	આ.

રાગ સહીઆરી.

શકે કરી ના રવી પ્રકાશે, ચંદ્ર કફ ચળકાટ ત્યાંના,
 પ્રાણધ્વનિ જ્યાં બન્ને સદજે, અપ્રખ્યાતિમાજ વિરામે
 આત્માની યોગિક નિદ્રામાં જીવન સર્વે શાંતિ પામે
 દાનવ માનવ દેવ ન દેખું, હું તું માત્ર તારું ત્યાંના
 જીવન, જીવન દહિ કે જ્યાં સૃષ્ટિનું નદિ નામે ઠામે
 કંમળ, ન, પળ છે સુવર્ણ શાંતિ બબ્યાવંદી સુખજ સાચું
 ગમમગિ અત્રિયદાનંદે આપે ચળકે આપે માણે
 તત્તર પિછાળે તે રસ જાળે કાજ અરે ના માત્રે ગાળે.

રાગ એજ.

આ રવીને આ શશીને આને, તારા મંડળ મદાન સર્વે
 આ સાગરને ગીરીવર મોટા, આ મેદાનોને વન રાજ
 જીવ ! જરા જો ધ્યાન દખને, એ મૌ પરમેશ્વરનું પ્યારા !
 સ્વપ્ન નથી શું કહે વિચારી, મારા સમ જો બ્રહ્મ બોલે,
 તે પ્રભ પોને સ્વપ્ન નથી શું ! જો કે જોયે તે દેખાયે
 તેવો પોને થતો ન લેશે, તેથી જાને સ્વપ્નું બોટું
 જ્યાં સુધી પૂજે ત્યાં સુધી, સ્વપ્ને સાચાં જીવટ બ્રહ્મા,
 આપણ સર્વે સ્વપ્ને વસીએ, સ્વપ્ના પારે રામ મણી છે.

ચોરવાડકર પ્રભુલાલ પ્રીતમશાલ પઢિયાર કૃત.

રામવીણા.

જ્ઞાન વૈરાગ્ય અને ભક્તિનાં સર્વોત્તમ રહસ્ય પ્રકાશક ૧૦૫૦
ભજનોનું ૫૫૦ પાનાનું સુંદર કાગળપર છાપેલ સોનેરી નામથ
અલંકૃત મજબૂત કપડાના પુકાવાળું અનૂપમ દળદાર પુસ્તક, શ્ર
વડોદરા, જુનાગઢ, ભાવનગર, ફળવણીખાતાએ શાળા-પુસ્તકાલય
માટે મંજુર કરેલું; સાક્ષર પ્રશંસનિય તથા સુઅક્ત જ્ઞાનીને ભક્તિ
જ્ઞાન સુધા સદજ પ્રાપ્ત કરી આપનાર પુસ્તક; ધણીજ થોડી નકલો
ખાડી કીમત રૂ. ૧-૧૨-૦ પોષ્ટેજ જુદું.

રામાજ્ઞા:—એન માણેક મદનજી કૃત, ઇશ્વરાજારૂપે ૧૮ આ-
જ્ઞાઓનું પરમ પથે પ્રેરનારું આત્મુત્તમ પુસ્તક; મુલ્ય રૂ. ૦-૩-૦
પોષ્ટેજ જુદું.

સંગીત ગીતા, સ્તોત્રપટક, મણિરત્નમાળા, શ્રી રામવદની
દ્વેર ૧લી, ૨જી, ૩જી ૪થી તથા ૫મી અમુલ્ય. દોઢ આનો પોષ્ટે-
જનો મોકલવાથી મળશે.

મળવાનાં ઠેકાણાં.

શેઠ પુરુષોત્તમ નાનજી ઠક્કર.
પ્રકાશક, રામવીણા તથા
રામાજ્ઞાના.
મુ. કેશોદ—કાઠયાવાડ.

રા. રા. નવનિધરાય ઇચ્છાશંકર
કીકાણી.
બગ્ગર ફળિયા.
મુ. જુનાગઢ—કાઠયાવાડ.

